

**Analiza stanu gospodarki odpadami
komunalnymi na terenie gminy ŁABOWA
za rok 2021**

Łabowa, kwiecień 2022r.

1. Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.), każda gmina została zobowiązana do sporządzenia corocznej analizy stanu gospodarki odpadami, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analizę należy sporządzić do 30 kwietnia każdego roku (za rok poprzedni) na podstawie sprawozdań sporządzonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy oraz innych dostępnych danych.

1.1.Cel opracowania

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Łabowa sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.). Na podstawie art. 9tb określony został wymagany jej zakres.

Analiza określa:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych,
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

1.2.Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami

Przy sporządzaniu niniejszej analizy oparto się o przepisy prawne dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi oraz dokumenty o charakterze strategicznym, tj.:

- a) Ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.). Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określa zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące utrzymania czystości i porządku, a także warunki udzielania zezwoleń podmiotom świadczącym usługi w zakresie objętym regulacją ustawy,
- b) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699). Ustawa o odpadach określa zasady postępowania z odpadami w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.
- c) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.). Prawo ochrony środowiska wyraża się w regulacji określonych działań, podejmowanych wobec środowiska, a polegających w szczególności na: racjonalnym gospodarowaniu (pozyskiwaniu i wykorzystaniu) zasobów środowiska, czyli jego składników mających znaczenie gospodarcze lub służących do zaspokojenia potrzeb bytowych człowieka; zachowywaniu elementów środowiska w stanie pierwotnym lub możliwie najbardziej do niego zbliżonym (zapobieganie zmianom istniejącego stanu lub przywracanie naruszonego stanu pierwotnego); kształtowaniu środowiska dla uzyskania założonych walorów z punktu widzenia zaspokajania potrzeb człowieka (w tym restaurowanie i uzdrawianie zniszczonych elementów); zapobieganiu wprowadzania zanieczyszczeń, rozumianych jako zjawiska fizyczne, stany, formy substancji i energii o charakterze, ilości czy jakości nienaturalnej dla środowiska, naruszające jego równowagę. Cechami charakterystycznymi prawa ochrony środowiska, traktowanego jako narzędzie polityki środowiskowej jest to, że prawo to ma szeroko rozwinięte podstawy w naukach przyrodniczych, co odróżnia ten zespół norm od innych składników porządku prawnego. Obejmuje rozległy obszar unormowań prawnych, wykraczających poza każdą z dotychczas ustalonych gałęzi prawa, w skład tego systemu norm wchodzi instytucje prawne wywodzące się z różnych gałęzi prawa, według niektórych poglądów wyodrębniające się w nową gałąź.
- d) Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1114 z późn. zm.). Ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych określa wymagania, jakim muszą odpowiadać opakowania ze względu na zasady ochrony środowiska oraz sposoby postępowania z opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, zapewniające ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.
- e) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. ws. poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. poz. 2412). Rozporządzenie określa poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, które gmina jest obowiązana osiągnąć w poszczególnych latach oraz sposób obliczania poziomu ograniczania masy tych

odpadów. Rozporządzenie określa poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w poszczególnych latach do dnia 31 grudnia 2020r., a także sposób obliczania tych poziomów.

- f) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 stycznia 2020 r. ws. katalogu odpadów (Dz. U. poz. 10).
- g) Plan Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego „Plan gospodarki odpadami Województwa Małopolskiego” dotyczy odpadów wytworzonych na obszarze województwa oraz przywożonych na jego obszar, w tym odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych i odpadów niebezpiecznych. Dokument wyznacza cele z zakresu gospodarki odpadami obejmujące lata 2012 - 2017 oraz perspektywicznie okres 2018-2023.
- h) Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 przyjęty uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 (M.P. 2016, poz. 784). Krajowy Plan Gospodarki Odpadami wyznacza szczegółowe kierunki i cele gospodarki odpadami komunalnymi. Zakłada on rozwój selektywnego zbierania odpadów, budowę instalacji do odzysku materiałowego i energetycznego oraz ograniczenie składowania odpadów wyłącznie do odpadów przetworzonych,
- i) Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. poz. 1530).

1.3.Wskaźniki odzysku i recyklingu odpadów przewidziane do osiągnięcia w 2021 roku i w latach następnych. Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów, dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do 16 lipca 2020 roku spada, aż do 35%, co oznacza, że w roku docelowym na składowiska odpadów nie będzie mogło trafić więcej niż 35% odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Tabela 1. Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku	35 %
---	-------------

Zgodnie z Krajowym Planem gospodarki odpadami, do odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, zalicza się:

- papier i tekturę,
- odzież i tekstylia z materiałów naturalnych (50%),
- odpady z terenów zielonych,
- odpady kuchenne i ogrodowe,
- drewno (50%),
- odpady wielomateriałowe (40%),
- frakcję drobną < 10 mm (30%).

Przyjmuje się, że w roku odniesienia tj. 1995, ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych przez jednego mieszkańca wsi wynosiła 47 kg, a przez 1 mieszkańca miasta 155 kg. Warto zauważyć, że masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji z obszaru danej gminy, przekazanych do składowania, stanowi sumę ilości poszczególnych rodzajów odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, tj. również odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 i pozostałości po ich sortowaniu o kodzie 19 12 12, jeśli przekazane zostały do składowania, oraz odpadów zebranych w sposób selektywny – przy uwzględnieniu procentowego udziału frakcji ulegającej biodegradacji w ogólnej masie tego rodzaju odpadu, określonego w Rozporządzeniu.

Zatem, w celu spełnienia wymogów w zakresie redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, niezbędnym jest prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów zielonych, i przekazywanie ich do miejsc odzysku (przy czym odpady zielone trafiać powinny do regionalnych i zastępczych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych) oraz zagospodarowanie odpadów zielonych we własnym zakresie, między innymi poprzez przydomowe kompostowniki, tj. zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, gdzie odpady w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania, tak, aby tego rodzaju odpady nie trafiły na składowisko w ogólnym strumieniu odpadów komunalnych.

Obliczenie poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych zgodne jest z wymogami dla roku 2021 zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. poz. 1530),

$$P = \frac{M_r}{M_w} \times 100\%$$

P - oznacza poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, wyrażony w %,

Mr - oznacza łączną masę odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia

i poddanych recyklingowi, wyrażoną w Mg,

Mw - oznacza łączną masę wytworzonych odpadów komunalnych, wyrażoną w Mg.

Na podstawie art. 3b ustawy z dnia 13 września 1996r o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 888) gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 1) 20% wagowo - za rok 2021;
- 2) 25% wagowo - za rok 2022;
- 3) 35% wagowo - za rok 2023;
- 4) 45% wagowo - za rok 2024;
- 5) 55% wagowo - za rok 2025;
- 6) 56% wagowo - za rok 2026;
- 7) 57% wagowo - za rok 2027;
- 8) 58% wagowo - za rok 2028;
- 9) 59% wagowo - za rok 2029;
- 10) 60% wagowo - za rok 2030;
- 11) 61% wagowo - za rok 2031;
- 12) 62% wagowo - za rok 2032;
- 13) 63% wagowo - za rok 2033;
- 14) 64% wagowo - za rok 2034;
- 15) 65% wagowo - za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

Tabela 2 Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych [%]

Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]	
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	2021
	co najmniej 20%

Dla roku 2021 uchylono Rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 grudnia 2016r. (Dz. U. poz. 2167) w sprawie poziomu recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

1.4.Charakterystyka Sądecko-Gorlickiego regionu gospodarki odpadami i gminy Łabowa

Według Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego gminy wchodzące w skład regionu to: Biecz- miasto, Biecz- obszar wiejski, Bobowa – miasto, Bobowa – obszar wiejski, Chełmiec, Gorlice – gmina miejska, Gorlice – gmina wiejska, Gródek nad Dunajcem, Grybów - gmina, Grybów-miasto, Kamionka Wielka, Korzenna, Krynica-Zdrój – miasto, Krynica-Zdrój – obszar wiejski, Laskowa, Lipinki, Łabowa, Łącko, Łososina Dolna, Łużna, Moszczenica, Muszyna- miasto, Muszyna – obszar wiejski, Nawojowa, Nowy Sącz, Piwniczna

Zdrój – miasto, Piwniczna-Zdrój – obszar wiejski, Podegrodzie, Ropa, Rytro, Sękowa, Stary Sącz – miasto, Stary Sącz – obszar wiejski, Uście Gorlickie. Region zamieszkuje ogółem 412 823 osoby.

W uchwale z wykonania Planu dla Regionu Sądecko-Gorlickiego wymienione zostały instalacje do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, w tym:

➤ instalacja regionalna:

- Regionalna instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Nowym Sączu, ul. Tarnowska 120;

➤ instalacje przewidziane do zastępczej obsługi regionu do czasu uruchomienia regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w przypadku gdy znajdująca się w nich instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn:

- Sortownia zmieszanych odpadów komunalnych w Gorlicach, ul. Chopina,

- Zakład Zagospodarowania Odpadów w Tylmanowej, Osiedle Rzeka 419,

- Zakład Utylizacji Odpadów w Nowym Targu, ul. Jana Pawła II 115,

- Zakład Zagospodarowania Odpadów w Myślenicach, ul. Kornela Ujejskiego 341.

Gmina Łabowa znajduje się w południowo-wschodniej części Polski na terenie województwa małopolskiego. Stanowi jedną z 17 gmin powiatu nowosądeckiego. Pod względem fizyczno-geograficznym obszar gminy leży w obrębie Karpat Zewnętrznych (Zachodnich), w mezoregionie Beskidu Sądeckiego i Beskidu Niskiego. Morfologicznie - obszar gminy leży w granicznej strefie Beskidu Sądeckiego, czyli pasma Jaworzyny Krynickiej i jego poprzecznych grzbietów opadających ku dolinie rzeki Kamienicy Nawojowskiej oraz północno- zachodniej części Beskidu Niskiego z fragmentami Pogórza Nawojowskiego utworzonymi przez pasmo Margonia (742 m n.p.m.) i Czetszli (871 m n.p.m.). Część obszaru gminy Łabowa tj. ok. 6943 ha, co stanowi 49,9% powierzchni ogólnej, położona jest na obszarze Popradzkiego Parku Krajobrazowego, a ok. 2520 ha tj. 21,2% na obszarze jego otuliny. Granice gminy są przeważnie naturalne i przebiegają w większości wzdłuż grzbietów górskich. Północna i południowa granica gminy opiera się na grzbietach pasma Margonia - Czetszli oraz pasma Jaworzyny Krynickiej. Wschodnia granica biegnie wzdłuż wododziałowego garbu, łączącego te pasma z lokalnym obniżeniem w rejonie węzła drogowego na Krzyżówce. Zachodnia granica przecina szczyty Góry Sokołowskiej i Wielkiego Gronia.

1.5.Liczba ludności gminy Łabowa

Wg danych z ewidencji ludności teren gminy Łabowa zamieszkuje 5971 osób.

Ilość gospodarstw domowych/właścicieli nieruchomości:

- zabudowa jednorodzinna wraz z nieruchomościami na których sezonowo zamieszkują mieszkańcy - 1510
- wspólnoty mieszkaniowe - 1

2. Gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy

2.1.Stan prawny

W myśl ustawy o odpadach, odpady komunalne zostały zdefiniowane jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Dodaje się ponadto, że zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanymi odpadami komunalnymi, nawet, jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości. Odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (szkoły, przedszkola), infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi) oraz świetlice gminne, cmentarz, boiska sportowe, parkingi, przystanki.

Model gospodarowania odpadami wprowadzony nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zrodził wiele problemów zarówno natury prawnej jak i faktycznej. Skutkiem wejścia w życie nowego systemu jest przejście przez gminy odpowiedzialności za gospodarowanie odpadami, powstającymi na ich terenie. Jednak próby realizacji założeń ustawodawcy, na podstawie często niespójnej i nieprecyzyjnej ustawy, sprowadzają się niejednokrotnie do balansowania przez samorządy pomiędzy własnym interesem, a oczekiwaniami pozostałych uczestników systemu, w oparciu o rachunek ekonomiczny. Bezspornie, stary system gospodarowania odpadami pozostawał archaiczny w stosunku do zobowiązań przyjętych przez Polskę wskutek akcesji do Unii Europejskiej. W szczególności wymagania te dotyczyły uporządkowania gospodarki odpadami: budowy i utrzymania niezbędnej infrastruktury technicznej, zapewniającej odzyskiwanie bądź unieszkodliwienie odpadów, zapewnienia warunków ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w kolejnych odstępach czasowych oraz stopniowego zwiększenia pozyskiwania surowców wtórnych. We wskazanym zakresie, stary system gospodarowania odpadami nie przynosił pożądanego efektów, jaki nie pozostawiał możliwości jego ewolucji. Zdecydowano się zatem całkowicie przemodelować organizację gospodarowania odpadami w gminach, przenosząc odpowiedzialność za odbieranie i zagospodarowanie odpadów na samorządy.

Podstawową zmianą w stosunku do starego systemu jest obligatoryjne przejście przez gminy obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie gospodarowania odpadami. Wprowadzony model gospodarowania odpadami ma służyć przede wszystkim:

- uszczelnieniu systemu tak, aby obejmował on wszystkich „wytwórców” śmieci na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego,

- selektywnemu zbieraniu odpadów „u źródła” tj. wstępnej segregacji śmieci przez podmioty, które je wytwarzają,
- zmniejszeniu masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, a także ogólnej ilości odpadów,
- dążeniu do całkowitego wyeliminowania nielegalnych składowisk odpadów,
- zapewnieniu budowy i utrzymania niezbędnej infrastruktury technicznej, czyli instalacji służących odzyskiwaniu oraz unieszkodliwianiu odpadów komunalnych w inny sposób aniżeli ich składowanie na tzw. wysypiskach,
- właściwemu nadzorowi nad postępowaniem z odpadami komunalnymi, zarówno na etapie ich powstawania, jak i dalszego procesu dokonywanego przez przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych,
- zmniejszeniu zagrożeń dla środowiska, powstających w skutek transportu odpadów z miejsc ich wytwarzania do punktu odzyskiwania bądź unieszkodliwiania, dzięki podziałowi województw na regiony gospodarki odpadami. Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obecnie obowiązujący model gospodarowania odpadami komunalnymi obejmuje:
 - ✓ odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych,
 - ✓ tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
 - ✓ obsługę administracyjną systemu,
 - ✓ edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z uwagi na przemodelowanie całego systemu odbioru odpadów komunalnych, jednym z najważniejszych działań samorządów, niezbędnych do budowy nowej struktury było oszacowanie całkowitej ilości odpadów, które będą powstawać na terenie danej gminy. Czynność ta była niezbędna do analizy potrzeb inwestycyjnych w zakresie budowy infrastruktury oraz wyliczenia opłaty pobieranej od mieszkańców.

Kolejnym ważnym wskaźnikiem dla funkcjonowania nowego systemu jest zadeklarowanie rzeczywistej liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość z uwagi na wnoszone opłaty za gospodarowanie odpadami. W gminie Łabowa opłata naliczana była od osoby.

W gminie Łabowa obowiązują następujące uchwały dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi:

- a) Uchwała Nr XLIX/344/2021 Rady Gminy Łabowa z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi- z uwagi niebilansowania się kosztów systemu w 2022r.,
- b) Uchwała Nr XLVIII/328/2021 Rady Gminy Łabowa z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Łabowa na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030”. Uchwała realizowana do 2030r.,
- c) Uchwała Nr XLVIII/326/2021 Rady Gminy Łabowa z dnia 29 listopada 2021r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie

- odpadami komunalnymi- z uwagi na niezbilansowanie się kosztów systemu w 2021r. dokonano pokrycia kosztów z dochodów własnych gminy w wysokości 36 564,79zł,
- d) Uchwała Nr XLVII/316/2021 Rady Gminy Łabowa z dnia 25 października 2021r. w sprawie zmiany uchwały Nr XVII/104/2019r. Rady Gminy Łabowa z dnia 02 grudnia 2019r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Łabowa i zagospodarowania tych odpadów , w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi - weszła w życie po upływie 14 dni od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego,
 - e) Uchwała Nr XLVII/315/2021 Rady Gminy Łabowa z dnia 25 października 2021r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XVII/103/2019 Rady Gminy Łabowa z dnia 02 grudnia 2019r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Łabowa- weszła w życie po upływie 14 dni od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego,
 - f) Uchwała nr XXXIV/224/2020 Rady Gminy Łabowa z dnia 21 grudnia 2020r. w sprawie ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - weszła w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia jej treści w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z mocą obowiązującą od 1 lutego 2021r.,
 - g) Uchwała nr XVII/107/2019 z dnia 02.12.2019 w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno – wypoczynkowe oraz w sprawie ustalenia stawki za pojemnik określonej wielkości - weszła w życie z dniem 1 stycznia 2020r.,
 - h) Uchwała nr XVIII/123/2019 z dnia 30.12.2019r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno – wypoczynkowe oraz w sprawie ustalenia stawki za pojemnik określonej wielkości – weszła w życie po upływie 14 dni od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego,
 - i) Uchwała nr XVII/106/2019 z dnia 02.12.2019 w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe na terenie Gminy Łabowa - weszła w życie po upływie 14 dni od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego,
 - j) Uchwała nr XVIII/124/2019 z dnia 30.12.2019r. zmieniająca uchwałę w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe na terenie Gminy Łabowa - weszła w życie po upływie 14 dni od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego,

- k) Uchwała nr XVII/108/2019 z dnia 02.12.2019 w sprawie ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - weszła w życie po upływie 14 dni od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego,
- l) Uchwała nr XVII/105/2019 z dnia 02.12.2019 w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Łabowa - weszła w życie po upływie 14 dni od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego,
- m) Uchwała nr XVII/104/2019 z dnia 02.12.2019 w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Łabowa i zagospodarowanie tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi - weszła w życie po upływie 14 dni od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego,
- n) Uchwała nr XVII/103/2019 z dnia 02.12.2019 w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Łabowa - weszła w życie po upływie 14 dni od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.
- o) Uchwały z lat wcześniejszych obowiązujące nadal:
 - Uchwała nr XXVIII/209/2013 z dnia 21 lutego 2013 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Łabowa – weszła w życie z dniem 1 lipca 2013r.,
 - Uchwała nr XXIV/159/16 z dnia 26 sierpnia 2016 w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - weszła w życie po upływie 14 dni od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego,
 - Uchwała nr XVII/107/16 z dnia 28 stycznia 2016 w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi odbierania odpadów komunalnych, opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych - weszła w życie po upływie 14 dni od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

2.2.Opis istniejącego systemu

Od 1 stycznia 2020 gmina Łabowa przygotowała „Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Łabowa”, tym samym wprowadzając nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi, obejmujący właścicieli nieruchomości zamieszkujących obszar Gminy Łabowa. Odpady od właścicieli nieruchomości odbierane są w następujący sposób i z następującą częstotliwością:

Zmieszane odpady komunalne – do dwóch razy w miesiącu

Odpady zebrane selektywnie – raz w miesiącu.

Odpady zbierane selektywnie gromadzone są w rozbiciu na:

- szkło

- papier
- tworzywa sztuczne,
- metale,
- odpady wielomateriałowe,
- odpady biodegradowalne .

W wyniku zorganizowanego przetargu w 2021 roku odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Łabowa zajmowały się:

- Odpadami komunalnymi segregowanymi – Konsorcjum w składzie: PMP Style Sp. z o. o. Naściszowa 60, 33-300 Nowy Sącz oraz Firma Handlowo – Usługowa „Pałka” Seweryn Pałka, 33-314 Łososina Dolna 37.
- Odpadami komunalnymi niesegregowanymi – Konsorcjum w składzie: PMP Style Sp. z o. o. Naściszowa 60, 33-300 Nowy Sącz oraz Firma Handlowo – Usługowa „Pałka” Seweryn Pałka, 33-314 Łososina Dolna 37.

Zmieszane odpady komunalne z terenu gminy były kierowane do Regionalnej Instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Nowym Sączu, ul. Tarnowska 120, oraz P.U.K. „EMPOL” Sp. z o. o. 34-451 Tylmanowa, Os. Rzeka 133 ZZO 38-300 Gorlice ul. Przemysłowa 7, gdzie podlegały dalszemu zagospodarowaniu.

W Rejestrze działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych prowadzonym przez gminę znajdują się następujące podmioty:

- EKO-energia Sp. z o.o. ul. Króla Augusta 38, 35-210 Rzeszów,
- PreZero Małopolska Sp. z o.o. ul. Kosiarzy 5A, 30-731 Kraków,
- Przedsiębiorstwo Obrotu Surowcami Wtórnymi SURPAP ul. Wyspiańskiego 3, 33-300 Nowy Sącz,
- FUH „Dimarco” Marek Strzelec, 32-861 Iwkowa 482,
- NOVA Sp. z o. o. ul. Śniadeckich 14, 33-300 Nowy Sącz,
- Usługi Transportowe i Komunalne Marek Szpila, Wilczyska 64, 38-350 Bobowa,
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „EMPOL” Sp. z o. o., os. Rzeka 133,34-451 Tylmanowa,
- Firma Handlowo-Usługowa „Pałka” Seweryn Pałka, 33-314 Łososina Dolna 37,
- PMP Style Sp. z o. o., Naściszowa 60, 33-300 Nowy Sącz,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp.z.o.o., ul. Kraszewskiego 37, 33-380 Krynica Zdrój,
- Biosystem S.A., ul. Wodna 4, 30-556 Kraków,
- KOS Sp. z o.o., ul. Wodna 4, 30-556 Kraków.

Tabela 3. Ilości odpadów komunalnych odebranych z obszaru gminy Łabowa wg sprawozdania rocznego w 2021r.[Mg]

Lp.	KOD ODPADU	RODZAJ ODPADU	MASA ODPADU [Mg]
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	25,1000
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	189,8300
3.	15 01 07	Opakowania ze szkła	154,0500
4.	20 01 01	Papier i tektura	2,0800
5.	20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,0080
6.	20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki)	6,0570
7.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,9150
8.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	9,9600
9.	20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	8,4100
10.	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	436,2700
11.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	49,8100
SUMA:			887,4900

Opłaty za odbiór odpadów w 2021 roku przedstawiały się w sposób następujący:

- opłata podstawowa - 18 zł za osobę miesięcznie (stawka obowiązywała tylko w styczniu),
- opłata podstawowa – 21 zł za osobę miesięcznie (stawka obowiązywała od lutego),
- opłata podwyższona – 72 zł za osobę miesięcznie (stawka obowiązywała tylko w styczniu),
- opłata podwyższona – 84 zł za osobę miesięcznie (stawka obowiązywała od lutego),
- zwolnienia z części opłat – 4 zł za miesiąc od osoby, która kompostuje bioodpady.

Opłatę uiszcza się w okresie kwartalnym w terminach do:

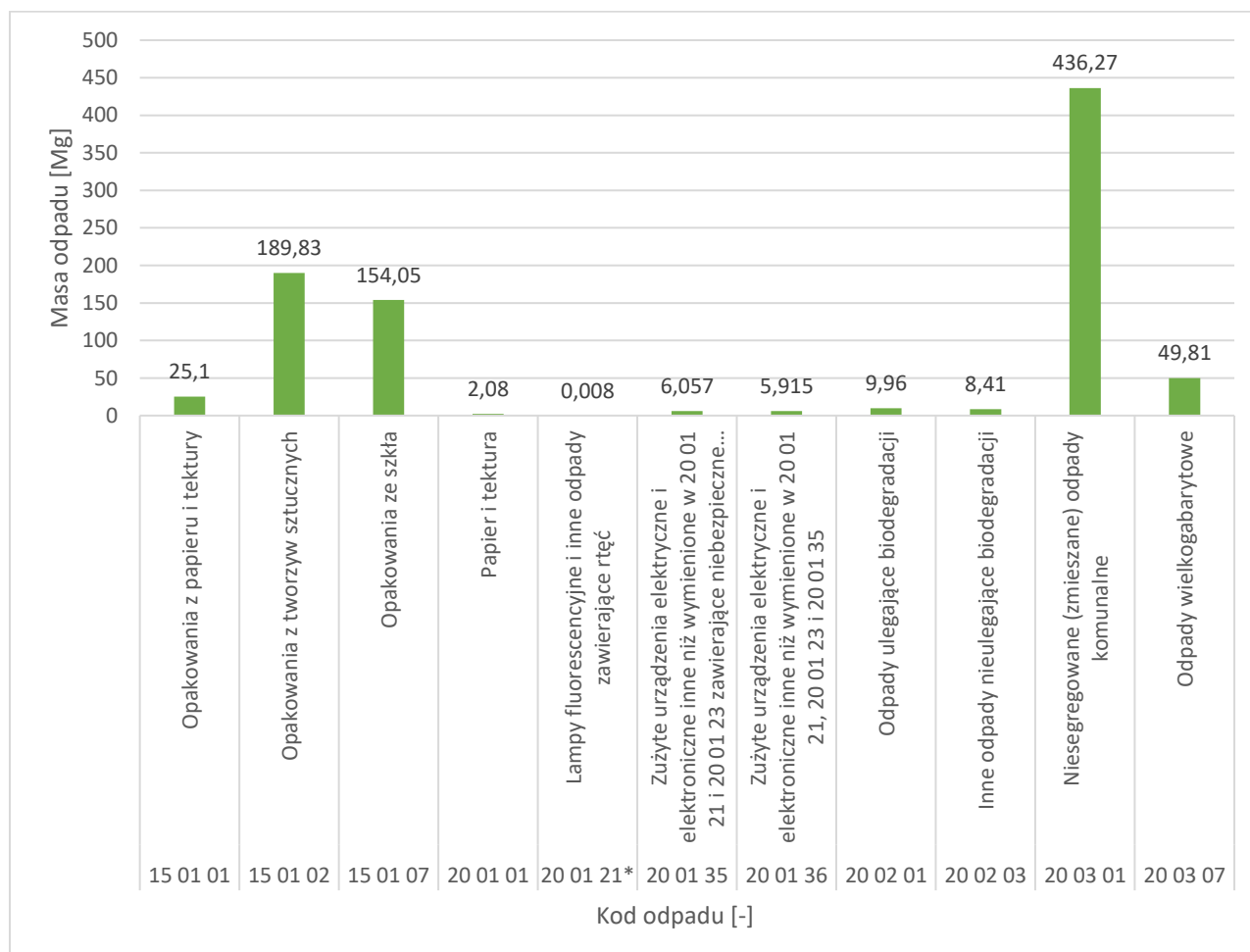
- 15 marca za I kwartał
- 15 maja za II kwartał
- 15 września za III kwartał
- 15 listopada za IV kwartał.

Dla nieruchomości zamieszkałych sezonowo opłata roczna wynosiła 169 zł.

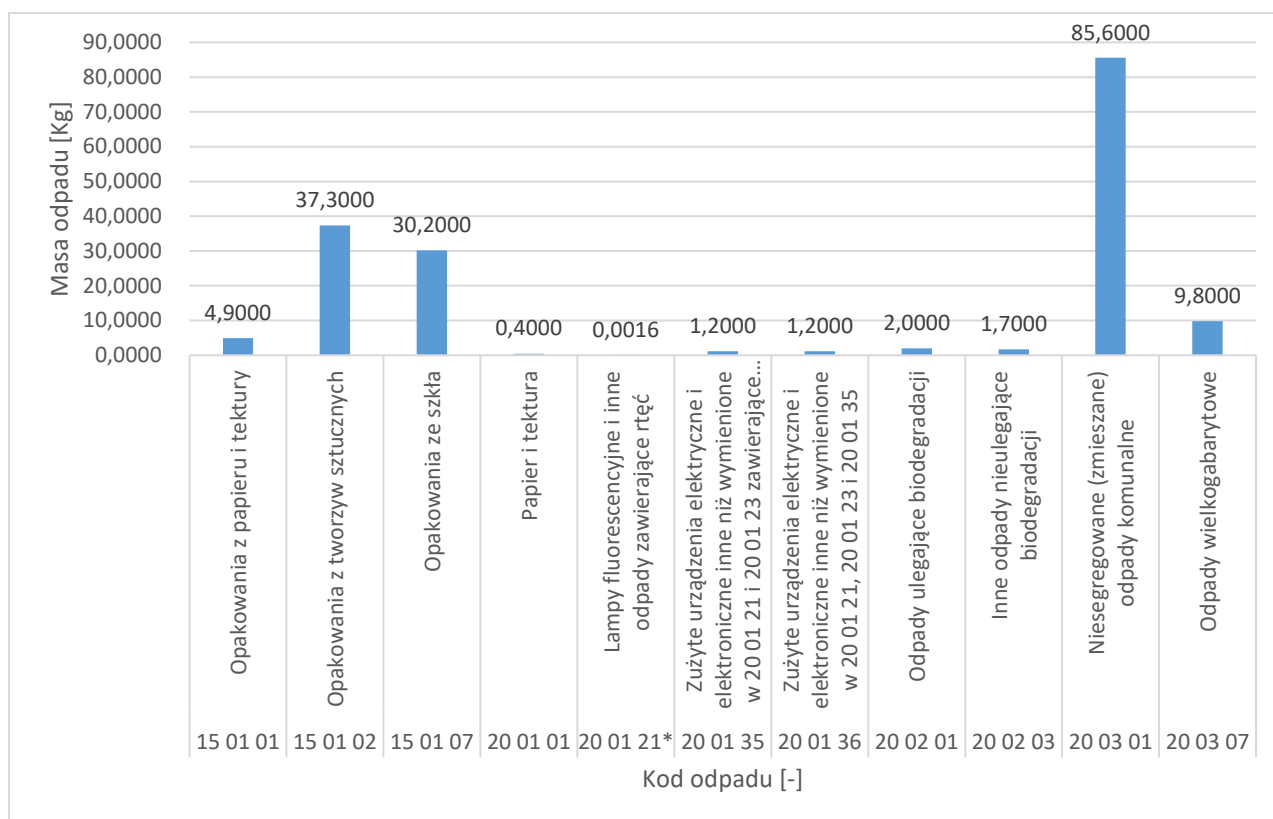
Stan złożonych deklaracji z nieruchomości zamieszkałych na dzień 31.12.2021 roku, wynosił 1328 oraz 56 z nieruchomości zamieszkałych sezonowo. Ilość mieszkańców wynikająca ze złożonych deklaracji wyniosła w 2021 roku 5095 osób.

2.3. Ilość odpadów odebranych z terenu gminy Łabowa

Ilości odpadów komunalnych zostały ustalone wg sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne oraz według rocznego sprawozdania Wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi za 2021 rok .

Rycina 1. Ilości odpadów komunalnych odebranych z obszaru gminy Łabowa w 2021 roku [Mg]

Rycina 2. Ilość odpadów komunalnych z obszaru gminy Łabowa odebranych w roku 2021 na jednego mieszkańca [Kg]

W gminie przy oczyszczalni ścieków w Maciejowej został zorganizowany PSZOK - Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów komunalnych. PSZOK otwarty jest w każdą środę od godziny 11:00 do 17:00. W zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości do punktu selektywnej zbiórki mogą dostarczyć:

- 1) papier,
- 2) metale,
- 3) tworzywa sztuczne,
- 4) szkło,
- 5) odpady opakowaniowe wielomateriałowe
- 6) przeterminowane leki i chemikalia,
- 7) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwach domowych między innymi igły, strzykawki, ampułkostrzykawki,
- 8) odpady wielkogabarytowe, w tym meble,
- 9) zużyte opony,
- 10) odpady niebezpieczne i problematyczne np. (światłówki, gaśnice, puszki po farbach, lakierach i aerozolach),
- 11) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 12) odpady budowlane i rozbiórkowe wytwarzane w ramach remontów prowadzonych

- we własnym zakresie,
 13) odpady z tekstyliów i odzieży,
 14) zużyte baterie i akumulatory.

Lp.	KOD ODPADU	RODZAJ ODPADU	MASA ODPADU [Mg]
1.	15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,1800
2.	16 01 03	Zużyte opony	9,9000
3.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	44,8600
4.	20 01 10	Odzież	4,4800
5.	20 01 11	Tekstylia	3,9800
6.	20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	1,8600
7.	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,1200
8.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki ⁵⁾	1,0200
9.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,8800
10.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	49,6200
SUMA:			121,9000

Tabela 4. Ilość odpadów (wg sprawozdania rocznego) dostarczonych do PSZOK w roku 2021 [Mg]

Średnia ilość zebranych odpadów komunalnych wszystkich grup na osobę w roku 2021 wyniosła 198 kg i jest wyższa od średniej ilości wytworzonych odpadów z roku poprzedniego, która wynosiła 165 kg.

2.4.Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w gminie Łabowa.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

Poziom dopuszczalny - 35 %

Poziom osiągnięty – 4 %

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła:

Poziom wymagany - 20 %

Poziom osiągnięty – 36 %

3. Analiza finansowo-ekonomiczna funkcjonowania systemu

Gmina Łabowa systemem zbiórki odpadów komunalnych objęła nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy. W 2021 roku odbiorem odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Łabowa zajmowały się firmy:

- Odpady segregowane – Konsorcjum w składzie: PMP Style Sp. z o. o. Naściszowa 60, 33-300 Nowy Sącz oraz Firma Handlowo – Usługowa „Pałka” Seweryn Pałka, 33-314 Łososina Dolna 37.
- Odpady niesegregowane – Konsorcjum w składzie: PMP Style Sp. z o. o. Naściszowa 60, 33-300 Nowy Sącz oraz Firma Handlowo – Usługowa „Pałka” Seweryn Pałka, 33-314 Łososina Dolna 37.

3.1.Przychody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Dochody na koniec 2021 roku wyniosły 1 054 789,73 zł. Zaległości na koniec 2021 r. wyniosły 20 269,25 zł. Na koniec roku odnotowano również nadpłatę w wysokości 4 432,08 zł. W stosunku do wszystkich zalegających, w ciągu 2021 roku, wysłano 322 upomnienia na łączną kwotę 82 601,13 zł. Suma spłat wystawionych upomnień to 70 177,73 zł. W roku 2021 prowadzono również postępowania windykacyjne i wystawiono 75 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 23 114,21 zł. Suma spłat wystawionych tytułów to 11 522,39 zł.

3.2.Koszty funkcjonowania systemu

- 1) koszty odbioru i zagospodarowania odpadów, usługa wagowa – 987 719,88 zł
- 2) koszty administracyjne (wynagrodzenia pracowników, ubezpieczenie, składki na Fundusz Pracy, PFRON, ZFŚS) – 94 812,04 zł
- 3) pozostałe koszty (szkolenia; zakup czytnika, papieru, kalek do wydruku kodów kreskowych; zakup wiaty do przechowywania elektrośmieci; rozmowy telefoniczne; wydruk

harmonogramów odbioru odpadów; usługa pocztowa oraz usługi teleinformatyczne) – 8
822,60 zł

ŁĄCZNIE – 1 091 354,52 zł

Łączny koszt funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi był wyższy niż należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi o 36 564,79 zł.

4. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej, tj. spełniających wymogi art. 35 ust. 6 ustawy o odpadach. Zgodnie z zasadą bliskości z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, nakazuje się aby Odpady, z uwzględnieniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami, w pierwszej kolejności były poddane przetwarzaniu w miejscu ich powstania, a te które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania zostały przekazane, uwzględniając hierarchię sposobów postępowania z odpadami oraz najlepszą dostępną technikę, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, lub technologię, o której mowa w art. 143 tej ustawy, do najbliższej położonych miejsc, w których mogą być przetworzone.

W regionie Sądecko-Gorlickim funkcjonuje regionalna instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów. Jest to kompostownia odpadów zielonych i organicznych w Nowym Sączu Sp. z o.o. Przepustowość kompostowni wynosi 26 000 Mg/rok.

Instalacje do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania to:

- Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Nowym Sączu, ul. Tarnowska 120.
- Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Starym Sączu.

Instalacje przewidziane do zastępczej obsługi regionu do czasu uruchomienia regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w przypadku gdy znajdująca się w nich instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn:

- Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Bieczu,
- Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Białej Niżnej.

Nie stwierdza się zagrożenia dotyczącego braku możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania na rzecz zorganizowania takiego odbioru

Nie stwierdzono konieczności podjęcia działań.

6. Wnioski

- a) Gmina Łabowa w ustawowym terminie wdrożyła nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi, obejmując nim nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz nieruchomości niezamieszkałe.
- b) W 2021 roku gmina osiągnęła poziom w wysokości 4% ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów składowanych w 1995 roku, przy dopuszczalnym do 16 lipca 2020 roku wynoszącym 35%.
- c) W 2021 roku gmina osiągnęła poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości 36 % przy minimalnym poziomie dla 2021 roku 20 %.
- d) Ilość zebranych odpadów komunalnych wszystkich grup na osobę w roku 2021 wyniosła 198 kg i jest wyższa od średniej ilości wytworzonych odpadów z roku poprzedniego o 33 kilogramy.
- e) Zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami na koniec 2021 roku wyniosły 20 269,25 zł. W stosunku do wszystkich zalegających, w ciągu 2021 roku, wysłano 322 upomnienia na łączną kwotę 82 601,13 zł. Suma spłat wystawionych upomnień to 70177,73 zł. W roku 2021 prowadzono również postępowania windykacyjne i wystawiono 75 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 23 114,21 zł. Suma spłat wystawionych tytułów to 11 522,39 zł.
- f) Łączny koszt funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi był wyższy niż należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi o 36 564,79 zł.
- g) Prowadzone są działania kontrolne w zakresie rzetelności składanych deklaracji.